

Практичне заняття №9. Тактика забезпечення правопорядку під час масових заходів.

Теоретичні питання:

1. Організація охорони публічного порядку та управління поведінкою натовпу.
2. Профілактика групових порушень правопорядку та забезпечення безпеки учасників.
3. Дотримання стандартів прав людини під час масових заходів.

Практичні завдання:

Кейс 1.

Ситуація: На центральній площі міста зібралося близько 100 осіб із плакатами щодо екологічних проблем. Жодного повідомлення про проведення масового заходу до органів місцевої влади не надходило. Старший наряду помічає, що група поводить себе мирно.

Завдання для студентів: Оцініть законність проведення заходу з урахуванням ст. 39 Конституції України та рішень КСУ. Якими мають бути перші дії «діалогової поліції»?

Кейс 2.

Ситуація: Під час мирної ходи всередині колони з'являється особа, яка починає вигукувати образи на адресу поліцейських та закликає учасників проривати оточення. Решта натовпу поки не підтримує ці заклики.

Завдання для студентів: Застосуйте принципи «Скандинавської моделі». Як нейтралізувати провокатора, не спровокувавши агресію всього натовпу? Опишіть тактику «вибіркового вилучення».

Кейс 3.

Ситуація: Під час фільтраційних заходів (перевірки на КПП) перед початком футбольного матчу у вболівальника виявлено піротехнічні засоби та розкладний ніж. Громадянин стверджує, що ніж — це господарський інструмент, а фаєри — «елемент шоу».

Завдання для студентів: Посилайтеся на Закон «Про Національну поліцію» (ст. 31, 34). Які процесуальні дії має вчинити поліцейський? Чи є підстави для недопуску особи на захід?

Кейс 4.

Ситуація: Після завершення концерту на стадіоні велика маса людей одночасно рушила до одного виходу (метро), що створює реальну загрозу виникнення тисняви. У натовпі є діти та літні люди.

Завдання для студентів: Розробіть план управління потоком людей. Які команди слід давати через гучномовці? Як використовувати тактику «розсікання» або створення «коридорів» для безпеки учасників?

Кейс 5.

Ситуація: Мирний мітинг через появу опонентів (контр-мітингу) починає переростати у групове порушення порядку: полетіло каміння, розпочалися поодинокі бійки.

Завдання для студентів: Визначте момент, коли захід перестає бути «мирним». Які спеціальні засоби можуть бути застосовані згідно з Постановою КМУ № 1024 та ст. 45 Закону «Про Національну поліцію»? Обґрунтуйте принцип пропорційності.

Кейс 6.

Ситуація: Під час затримання активного правопорушника журналіст із відеокамерою опиняється в зоні зіткнення, заважає діям поліції та вимагає коментарів прямо зараз, знімаючи обличчя працівників спецпідрозділу.

Завдання для студентів: Як забезпечити право на інформацію та водночас не допустити перешкоджання виконанню службових обов'язків? Які межі втручання поліції у діяльність ЗМІ під час масових заворушень?

Кейс 7.

Ситуація: Командир підрозділу віддає наказ застосувати водомети та сльозогінний газ проти натовпу, що заблокував виїзд автозаку, але не чинить активної фізичної атаки на особовий склад.

Завдання для студентів: Проаналізуйте наказ крізь призму справи «Веренцов проти України». Чи є застосування сили в даному випадку необхідним та пропорційним? Які можуть бути правові наслідки для командира?

Кейс 8.

Ситуація: Після зіткнення поліції з агресивним натовпом декілька осіб (як цивільних, так і поліцейських) отримали травми. Натовп заблокував проїзд карети швидкої допомоги.

Завдання для студентів: Які обов'язки поліції щодо надання домедичної допомоги (згідно зі ст. 18 Закону «Про Нацполіцію»)? Як організувати «санітарну евакуацію» в умовах агресивного середовища?

.